

Összeállító: DOBOS ILONA

Összeállítás ideje: 1957.

TART.: DÍSEK, TÖRTÉNETEK KISBAZOMBOL

33 lap

FÖLDRAJZI MUTATÓ: KISBAZOM

SZAKMUTATÓ: XXVI

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRNOVÁS

ATVEZETVE AZ ÉRTS. LTK. 956-os TÉTELE ALÓL

Volt egy szegény asszonynak egy fia. Elvitték katonának. Régen nemcsak 3 évre, hanem 12 évre. Mikor meggyűtt a fiatalember a katonaságtól, akkor már nem vót meg az édesanyja, meghalt. Egy kis hitvány házuk vót még, az is összedült.

Ahogy hazagyűtt, nem talált senkit. Gondolta, elmegy valahová szolgálatot keres. Ahová beengedik. Osztanék, hogy megy...-még nem ilyen sűrűn vótak a faluk egymástól, jó távol, - s kott aztán lássa, hogy egy ember szaladgál a mezőn, kannába viszi a vizet a dombra. Odamegy hozzá, hogy megkérdezi mit csinál, az mondja, hogy ürgét öntöz, azért hordja a vizet. Akkor kérdi a fiatalember, hogy messzi van-e még ide a falu, hogy már igen fáradt és mégis, hogy valahogyan bejuthatna a faluba. Azt mondta neki az ember, hogy ha jól igyekszik, estig odaér még. Magyarázza neki, hogy két ut vezet be a faluba. Azt mondja neki, hogy az egyik utja közelebb volna, de az istenért, arra ne próbáljon menni, azon az uton, mert ott van egy elátkozott kastély, amint az az ut elvezet a faluba és azt mindenki annyira elkerüli, hogy oda senki nem mer menni. Mert ottan egy igen gonosz ember lakott, ősztanék el van átkozva az a kastély. Ezért elátkozott kastélynak is hívják. Mondja neki, hogy hát ha bemegy a faluba csak arra ne menjen, arra ne tévedjen el.

A fiatal ember gondolt egyet, ballag a falu felé. Mégiscsak elmegy abba az elátkozott kastélyba! Meg nézi mi van abba az elátkozott kastélyba!

Mikor odaért, csakugyan este vót, a nap kezdett leáldozni. Nézi a fiatalember, sehol egy lelket nem lát a közelébe, a kapu be vót zárva és be vót mohásodval, az ut begyöpösödvel, ami bevezetett hozzá. Egy ideig állt a kapuba, mit csináljon

FA 6247

Bemenni másképpen nem lehet, fogja magát, keresztül ugrott a kerítésen.

Az ürgés ember elmondta nekije, hogy mikor meghalt az az öreg ember, az a nagyon zsugori ur, ottan maradt neki egy szép lánya. Most azt se látja, senki se...Magával cipelte a lányát a sirba. Mondta, hogy mindég hazajár és olyan dobálózást, ricsajt csinál, ajtót ablakot csapkod, közel se mernek menni hozzá. Akinek arra vezet az utja, elmegy inkább egy óra járásnyira is. Spekulált a fia atalember, benyisson-e a házba? Nagyon fáradt vót, gondolta bemegy, akár mi történik.

Amint bemegy a folyosóra, nyitja az ajtót és lássa, hogy ott van egy póc a folyosón és azon van egy szál gyertya. Az egy szál gyertya félig le van égve, egy skatulya gyufa mellette. Benyit innen a konyhába, látta, hogy a tűz ott használva vót, a saphett, az asztalon pedig párolgó étel. Tányér mellette. A fiu nekirohant az ételnek, jólakott. Jó vacsora vót, tészta, sülte. Jóllakott és akkor megy tovább, hogy megnézi mi van ebbe a házba. Lássa, hogy a másik szobába gyönyörű fehér ágy meg van vetve. Gondolja már, hogy nem megy tovább, ide lefekszik. El is aludt... Egyszer csak felébred a nagy dobálózásra. Az ajtókat dörgetik, az ablakot! Nagy doborgás! Gondolta magába, na mégis megjárta, hogy idegyütt! Mégiscsak idejárnak a jótét lekkek! Dehát már mindegy vót, most már bent vót, nem mehetett sehoá. De annyira zuhogtak, hogy ki kellett neki szállni az ágyból."Minde gondolta - mégha az ördög is, megnézem mit zuhog itten."

Amint kimegy a folyosóra, hogy a leégett gyertya nincsen ott, hanem viszi valaki arra a sötét folyosón át. Amint jól nézi, nézi, lássa, hogy egy kiomlott haju fehérruhás nő viszi a gyertyát. Összeszedte minden bátorságát és utána rohant. Mikor már odaér a folyosó végére a gyertyával, akkor

EA 6247

visszanéz erre a katonára, mintha csak biztatón intene, hogy menjen utána. Ez aztán sietett is utána. Megy xxxé a másik felán a folyosónak, egyszer csak eltűnt a lány a gyertyával és amint amint odaér a katona, ahol eltűnt, hát egy sir tátongott előtte. Akkor amint odaér a kriptá szájához, akkor lássa, hogy a gyertya elaludt. Nézi azt a koporsót, hát bent fekszik egy gyönyörű feketehajú lány, fehér ruhában és akkor nézi a fiatalember és megszólítja:

- Te élő lény vagy?

- Élő lény vagyok, csak el vagyok átkozva.

Apámnak itt a koporsója mellettem és addig innen el nem mehetek, amíg nem gyün valaki ide, aki fölzsabadít.

Mondja neki a fiatalember:

- Hát akkor én gyüttem és én fölzsabadítalak!

Akkor megfogta a lányt, kiségitette a koporsójából és amikor átölelte ott az apja koporsója előtt, akkor az apja megborzongott, még akkor halott korában is. Ugyhogy csak úgy recsegett a koporsó.

Akkor nagyboldogan föhmentek a házba és elmondta a lány, hogy mennyit szenvedett az idő alatt, hogy senki nem merte megközelíteni a lakásukat. Mindig ő zörgetett, hogy valaki csak gyűjön oda. Nem törődik ő vele, hogy szegény legény, csakhogy megszabadította, a felesége lesz.

Akkor nagy hire lett a faluba, hogy az elátkozott falunak gazdája van, szépen kivirágoztak mindent, rendbehozták a kastélyt.

A régen berozsdásodott ekét, gazdaszerszámokat helyrehozta a fiatalember. Visszahozta a cselédekét és boldogan éltek. Ő lett a nagy gazdaság gazdája és ura.

Boldogan éltek, még most is élnének, ha meg nem haltak volna.

Vót egy király, annak három fia. Mikor nagyok vótak, akkor azt mondta nekik a király, hogy nősüljenek meg. Azt mondták a fiai, dehát honnan hozzanak feleséget? A király kihivta őket az udvarra és mindnek a szemét bekötötte és mindegyik kezibe botot adott. Azt mondta nekik... A legidősebbet, középsőt, legfiatalabbat, mindegyiket megforgatta háromszor, azt mondta nekik:

- A botot háromszor megfordítsd, dobd el, amerre esik a bot, arra kell elmenni feleséget keresni.

A legidősebb fia eldobta egy nagy város felé a botját. A második egy másik város felé. A legkisebbik pedig egy nagy erdő felé.

Akkor mindegyik elment a bot irányába feleséget keresni. A két nagyobbiknak vót merre indulni, de a legkisebbik hogyan menjen az erdő felé? De hiába, arra esett a bot, el köllött menni...

A királyfi egész nap bent járkált a rengeteg erdőbe, nem találkozott egy élőlényvel se. Este aztán fogta a sabáját leterítette egy ledült fára és rá dült szomorkodni.

Odament egy kiscica, azt mondja neki.

- Miért szomorkodol te királyfi?

- Miért szomorkodom? Van annak oka! Azt mondta apám, hogy mindenki arra menjen feleséget keresni amerre a botja esik. Az én botom erre a nagy erdőfelé esett és én máma itt jártam már, a lábam majd le szakad de még csak egy élőlényt se láttam az egész erdőben!

Azt mondja a cica:

- Jól van, hát végy el engem.

- Téged cica hogy vennék el? Csak nem vehetek el egy cicát!

Jól van, másnap fölkel a királyfi megen. Elkezdte újra járni az erdőt. Megen estéig járt, sehol senkivel nem találkozik, akit el tudott volna

venni. Megen leül nagy busan, újra odamegy a kiscica. Azt mondja:

- Mit szomorkodsz szép királyfi?

- Hát hiszen mondtam már, hogy feleséget kéne keresnem és seholsem találkozom senkivel, az egész erdőben.

- Hát végy el engem.

- Téged? Hát hogy vehetnélek el téged?

Másnap reggel újra felkelt, újra járja egész nap az erdőt, de sehhol senkit nem talált. ~~Megen~~ ~~xxxxxxx~~. Leül az erdőben és szomorkodik. Odamegy hozzá a kiscica.

Á - Mit szomorkodsz szép királyfi?

- Most haza kell mennem és nincs feleségem!

- Mondtam már, hogy végy el engem!

- Na jól van, hát elveszlek téged!

Elment a királyfi haza. Mert három-nap múlva haza köllött nekik már menni. Ment nagy szomoruan haza. A másik kettő meg nagy boldogan ment haza. Akkor azt mondja nekik a király:

- Na fiaim meggyüttetek! Teláltatok magatoknak feleséget?

A legidősebb azt mondja, hogy ő talált egy grófkisasszonyt. A középső, hogy ő meg egy hercegkisasszonyt. "Jó van, fiaim!"

- Hát te legkisebbik milyent találtál?

- Nekem is van.

De nem mondta, hogy milyen.

Telt-múlt az idő, egyszer azt mondja a király:

- Na fiaim, menjetek el a menyasszonyaitokhoz, hozzatok egy csokrot. Hadd lássam melyiknek a menyasszonya tud szebb csokrot csinálni.

Ment a két nagyobbik testvér boldogan, a legkisebb királyfi megt nagy szomoruan. Aztán mikor megy az erdő szélénél, szalad eleibe ~~xxx~~ a kiscica. Azt mondja neki:

- Isten hozott szép királyfi mátkám! Csak azt ~~xxxxxxx~~ a szomoru képed ne látnám!

- Hogyne volnék szomorú, mikor azt mondta apánk menjünk el, hozzunk a menyasszonyunktól csokrot. A két testvérem ment nagy örömmel én gyöttem nagy szomorun, mert honnan adnál te nekem csokrot?

- Ne törődj vele, királyfi!

Rögtön odaszaladt egy fáho, megkaparta az oldalát, ami cica vót a világon mind ott temett. Rájukparancsolt, hogy menjenek el a rétre és ami virág csak a legszebb van a világon, azt mind hozzák el. Szétszéledt az a sok kis cica, a legszebb virágokból csináltak egy igenígen szép csokrot, de olyan szép vót, hogy még a királyfi-nak is tátvamaradt a szája, mert ilyen szépet még sohasem látott.

Akkor a királyfi hazavitte a szép nagy csokrot, de azért csak nagy szomorun, mindegyik nagy vigan vitte haza. Az aptyuk sorra vizsgálta a csokrokat és azt mondta, hogy mindegyik nagyon szép, de a legkisebb fiué a legszebbik. Csak azt nem tudja elképzelni, hogy a legkisebb fiu mért olyan nagyon szomorú és bánatos. Soha mosolyát nem látta, mióta vőlegény.

Ujra telt-múlt az idő, azt mondja a király a fiainak:

- Na fiaim, menjetek el, hozzatok a menyassz nyotoktól mindegyik egy zsebkendőt.

Hát mindegyik bátyja ment nagy boldogan, csak a kiskirályfi ment nagy szomorun. Megen csak oda ér az erdőhő, eleibe szalad a kiscica. Mondja:

x - Isten hozott szép királyfi mátkám! Csak azt a szomorú képedet ne látnám!

- Hogyne szomorkodnék, mikor apám azt mondta vigyek zsebkendőt a menyasszonyomtól. De most te milyen zsebkendőt fogsz adni, te kiscica?

- Ne törődj vele!

Megen a cica megkaparja, ami világon cica vót az mind ottermett. Azt mondta, hogy "mostan

EA 6247

szaladjatok, nekem szőjjetek -fonjatok egy igen szép selem zsebkendő, csipkés széllel!"

A cicák el is szaladtak és csak a szép zsebkendővel tértek vissza. Akkor a királyfinak átadta a kiscica és az nem tudott ámulatába szóhozjutni. Olyan szép zsebkendőt még sohasem látott a királyfi életében!

Vitte a királyfi haza az aptyához, meg a másik testvérjei is, a király mindegyik fiának dicsérte a zsebkendőjét, de a legkisebb fiáét a legjobban.

Akkor aztán megen egy idő múlva a királynak eszébe jutott, hogy a fiai valamit csináljanak, azt mondta:

- Menjete el fiaim és hozzátok el mind a hárman a feleségeiteket. Szedjete magatoknak össze násznépeket és menjete az istállóba, a legszebb hintóval és a legszebb lovakkal fogassatok be és hozzátok ide a menyasszonyt.

Hát mentek is. A két nagyobb testvérje nagy boldogan összeszedni a násznépeket, a legszebb hintót, lovakat és akkor mindegyik befogatott és a násznépekkel elindultak a két bátyja a királyfinak, a legkisebbik meg csak gyalog. Azt mondja neki a király:

- Édes fáam, te mért nem viszel násznépeket, mért nem mész hintón, lovakkal?

- Nem kell nekem édesapám, én csak így megyek el egyedül.

Gondolta el megy az erdőbe és soha többet nem gyün a királyi palota felé se. Mindig szomoru volt a királyfi, de most még a legjobban...

Mikor odaér az erdő széléhez, újra szalad eleibe a kiscica. Mondja neki újra, hogy:

- Isten hozott szép királyfi mátkám,
Csak azt a szomoru képed ne látnám!

Azt mondja:

- Hát hogyne volnék szomoru, mikor azt mond-

ta apám, hogy vigyelek haza! Hogy vigyelek haza téged, te cica?

- Ne törődj velem, te királyfi!

Megen odaszalad a fához, megkaparja az oldalát és amilyen sok cica vót, mind körül termett. A kiscica odaáll a királyfi eleibe, megrázkódott és a többi is megrázkódott és olyan gyönyörű tündérlányok meg királykisasszonyok lettek, hogy a királyfi azt sem tudta melyiket válassza! Akkor aztán mingyár odaparancsoltatott a királykisasszony gyönyörű hintót arany szegéllyel, aranyszörű párpákat, beültek és berobogtak a király udvarába.

A király mindenik feleségét dicsérte, de a legkisebbikét a legjobban.

Akkor a királykisasszonytól megkérdezte a királyfi, hogy miért vót eddig kiscica, azt mondta, csak azért, mert egy öregasszony elboszorkányolta, hogy addig mindig cica legyen egy rengeteg erdőben, amíg egy királyfi nem megy érte. Ezért mostan boldog, hogy a királyfi fölszabadította őtet.

Akkor olyan kastélyt építtetett a királyfi felesége a király udvarára, hogy tiszta arany szegéllyel vót behuzval az egész kastély körül, hogy akik arra jártak mind megbámulták, mert olyan szép kastélyt sohasem láttak.

Akkor boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Igazság és Hamisság.

Egy asszonynak vót két fia. ~~Már~~ Az egyik Igazság vót, a másik Hamisság.

Már jó nagyok vótak. ^Egyszer elgondolták, hogy elmennek országot-világot látni. Az anyjuk süttött mindegyiknek egy tarisznya pogácsát. Megsült a pogácsa, mindegyiknek rakott.

Elindultak, a két testvér. Mikor már jó meszsze járnak, azt mondja Hamisság:

- Együk meg előbb Igazság a te pogácsádat!

- Jól van, megehessük először az enyémet!

Hát mindig mentek, mentek, egy nagy hosszú uton, elmentek öt napi járóföldre, mire egy falut találtak. Ritkán vótak a faluk, nem igen sok vót még akkor. Már nemigen sok vót az ennivalójuk, spóroltak.

Már az Igazságnak elfogyott a pogácsája, akkor aztán már csak a Hamisság tarisznyája vót tele. Most azt mondja Igazság a Hamisságnak:

- Na Hamisság, igen éhes vagyok már, együnk most már a te tarisznyádból pogácsát!

- Dehogy adok neked pogácsát! Nem vagyok boldog, hogy te veled etessem meg, oszt én cipekem!

- mondja Hamisság!

- Dehát hogyan egyeztünk meg! Hogy először az enyémet együk meg, utána meg a tiedet.

- Hát én még akkor sem bánom, akkor sem adok neked!

Fogta Hamisság, magának vett ki pogácsát, igazságnak meg nem adott. Hát csak kullog utána Igazság a Hamisságnak. Egyik nap így elmulik, másik nap is. Már nagyon éhes vót igazság, már nem tudott menni. Azt mondja:

- Most már nem tudok menni! Adjál már egy pogácsát!

- Adok, ha a jobb karodat leengeded vágni!

- Hát csak vágd le, csak adjál már enni!
Levágta a jobb karját, adott neki egy pogácsát.

Megen már estefelé mennek, mennek, igen éhes vót megen, mondja igazság:

- Te Hamisság, adjál egy pogácsát, mert olyan éhes vagyok, már nem látok!

- Ha le engeded a bal karodat is vágni, akkor adok még egy pogácsát.

- Hát csak vágd! Adjál hát egy pogácsát!

Megen mennek, megen megéheznek. Hamisság eszik, megen kéri Igazság, hogy adjon neki is egy pogácsát.

- Ha ki engeded egyik szemedet szurni, adok egy pogácsát!

- Hát akkor csak szurd, oszt adjál egy pogácsát.

Mennek, mennek, igen éhesem szegény Igazság.

- Hamisság, adjál egy pogácsát!

- Ki engeded a másik szemedet is szurni?

- Dehát akkor nem látok, hogy menjek?

- Majd én vezetlek!

Ujra mennek, mennek, megen megéheznek Igazság.

- Hamisság, adjál még egy pogácsát, nem bírok így tovább menni.

- Levághatom az jobb lábadat érte?

- Vágjad, csak enni adjál!

Megy nagy nehezen az egy lábával Igazság, egy nap alatt csak megéhezik újra.

- Adjál még egy pogácsát!

- Levágom érte a másik lábadat!

Igy aztán levágta mind a két lábát.

- Ne hagyj itt az ut mellett, vigyél el egy fa alá, nehogy valami rámtiporjon.

Már csak ezért könyörgött Igazság.

Jó van, vót ott egy rét, ott állt egy fa, oda vitte hamisság igazságot. Elbucszott tőle, ott hagyta.

Ott fetrengett Igazság, egyszercsak odaszállt két varju. Azok beszélgettek a fán.

- Te, tudod-e mi ujság? Most az éjjel idegyün két ló legelni a rétre, a fa alá és azok megmondják mikor száll le az a harmat, akibe megfürdik az olyan, akinek hiányzik valami testrésze, hogy az kigyün, kinől újra.

Hát várja-várja szegény Igazság, hogy majd ha a lovak meggyűnnek... Egyszercsak hallja, hogy csakugyan csakugy doborognak az uton, csak ugy zuhognak. Odarugtattak a fa alá és elkezdtek rohamosan legelni. Akkor azt mondja az egyik a másiknak.

- Na, most már tovább nem legelgetünk, mert ez a harmat már gyógyharmat lesz, ami most gyün. Aki ebbe megfürdik, az ujjászületik.

Alig várta Igazság, hogy elmenjenek a lovak, rögtön meghengeredett a harmatba s vissza kinőtt keze-lába és a szemét is megmosta, az is kinőtt. Másnap reggel az Igazság ujjá vót születve és elindult utnak.

Nemsokára falut ért és bement egy házba, megkért egy asszonyt, hogy őneki tőtse meg a tarisznyáját pogácsával, hogy mehessen tovább. Meg is tette az a jólelkű asszony.

Elindult Igazság, ment az uton tovább. Elérte Hamisságot. Hamisságnak már nem vót pogácsája, már olyan éhes vót, nem is tudott menni. Most kérte Igazságot, hogy adjon néki pogácsát. Igazság épp azt csinálta vele, mint amit vele csinált Hamisság, levágta két kezét, kiszurta szemét, levágta lábait. Mikor Hamisságnak levágta a két lábát, ő is bevitte a rétre a fa alá. Elbucsuzott tőle Igazság, otthagya Hamisságot.

Most is este odaszállt két varju a fára és elkezdik mondani, hogy "tudod-e mi ujság? Idegyün két táltos ló legelni, akik megmondják majd, hogy mikor gyün az a harmat, akibe meg kell fürödni, aki-

nek baja van. Itt mindenkit meggyógyít a harmat."

Fülelőzött Hamisság, látja a lovakat, hogy gyűnnek a táltosok. Hát egyszer halli ám, hogy dobognak, szaladnak, csak úgy rengett még a föld is amerre szaladtak. Odaszaladtak a faalá és elkezdtek nagy rohamosan legelni. Egyszerre abbahagyják a legelést és azt mondja az egyik:

- Tovább ne legelgessünk, újra leszállt a gyógyharmat a födre. Aki ebbe a harmatba megfürdik, az ujjászületik.

Avval kapják magukat a táltosok, hogy elszaladnak vissza s egyszer csak megállnak s azt mondja az egyik:

- Te, tudod-e mitörtént az egyik este is a másik réten? Valaki meghallgatta, hogy mi itt beszélünk és tudod-e, hogy megfürdött a harmatba. Gyere csak, ~~kerültiporták~~ körültiporták a fa alatt, hogy ne hogy valaki itt megen meghallja!

Nekiállt a két táltos, összetiporták az egész ut alját. A Hamisságot porrá tiporták. Gyütt egy nagy szél és széthordta az egész világba.

Ezért van Hamisság. Az igazság pedig megmaradt egy helyen, ezért van olyan kevés ~~í~~ igazság a földön.

Vót egyszer egy lány és vót egy szeretője. Elment katonának. A lány már nagyon régóta nem látta, igen szerette volna róla tudni, hogy hun van. Aztán vót a faluba szellemidéző asszony, elment hozzá, hogy őneki mondja meg, hogy hogyan látná meg a szeretőjét, mert ő már nem tudja, hogy él-e, hal-e? Azt mondta az öregasszony neki, hogy menjen el a temetőbe és ásson fel egy halottat. Annak a koponyáját hozza el haza s abba főzzön kását. Aztán majd ha a kása már kezd a koponyába pöszögni, akkor várhati, hogy gyűjjön a szeretője. "e ha nem, akármilyen nagy tűz van benne és nem forr, akkor nem gyün.

Hát főzte, tüzelt az aljába délig, még meg se mozdult a kása. Hát, délután kezd kicsit forrogatni, pöszögni, ókor egyét-egyét, aztán este-fele egész jól pöszögött. Közel se igen tudott gyünni, mindig gyorsabban, mindig gyorsabban... Gondolta a lány biztosan közel jár a szeretője, mert igen pöszögött a kása.

Hát egyszer csak megáll fehér paripán a konyhaajtóban. Azt mondja neki:

- Na édes rózsám hívtál, meggyüttem most érted.

Mondja neki a lány.

- Ha meggyüttél, el is megyek most veled! Csak várj, míg minden ruhámat összeszedjem. ~~akkor~~

Akkor a lány összeszedte az összes ruháját, megaztán az imakönyvét és fölült a ló hátára a szeretője mellé. Elkezdett hajtani a szeretője, de úgy, mint a szél. Csak mondogatta az uton a lánynak:

- Szépen süt a hóvilág, szépen viszi a halott a lányt! - Nem félsz édes rózsám?

- Nem félek, mert velem az Isten, velem vagy te!

- Nem jól mondod, azt mondd, hogy velem vagy te, velem az Isten.

Akkor csak mennek megen nagy messze, megen kérdi tőle:

- Szépen süt a hóvilág, szépen viszi a halott a lányt. Nem félsz édes rózsám?

Nem félek, mert ~~xxxxxxxxxxxx~~, velem az Isten, velem vagy te.

Ujra mondja, hogy nem így kell mondani.

"Velem vagy te, velem az Isten!"

Közbe odaértek a temetőbe, egy nagy messzi másik ország szélébe vót egy temető, egy sír meg ott nyitva. Megállt ott a katona a tövébe, azt mondja a lánynak, hogy mostan menjen le előre. A lány azt mondja:

Te menj előre, te tudod a járást!

A lány nagyon ismét már. A ruháját darabonként dobta le, az imakönyvét is laponként adogatta le, hogy már legyen hajnal, mert akkor már a halottnak nincs ereje. Dehát még akkor se kukorékolt a kakas.

Akkor a lánynál vót egy gombolyag, annak a végit nekiadta /a halottnak/ és elkezdett futni. Közel járt a faluhoz, mikor elfogyott a fonál. Ott vót egy ház, égett még a lámpa és pont ott is egy halott vót. Aztat virrasztotta egy öregasszony. Akkor a lány berohant nagy ijedten és mondja az öregasszonynak, hogy bujtassa el, mert egy halott gyűn utána. Az öregasszonynak a hátáho bujt a lány. Mikor a halott kopogtatta az ablakot, hogy adják ki azt a lányt, akkor az öregasszony elkukorékolta magát, mintha kokas kukorékolt vóna és azt mondta a halott:

- Köszönheted az élő Istennek, hogy megszólalt a hajnali kokas, mert különben széttéptelek vóna!

Igy aztán a lány megszabadult tőle. A lányt is ellepte a hideg és annyira beteg vót, hogy egy hétig még föl sem tudott kelni, az öregasszony

gyógyitgatta. Akkor kérdezte az öregasszony:

- Sajnálod-e a vőlegényedet most már?

- Nem lennék én rá többet soha kíváncsi, akár hová vinnék!

Akkor a lány hazament és elmondta, hogy hát milyen helyre vitte a vőlegénye és hogy akarta volna széttépni. Többet aztán nem kíváncsiskodott a vőlegényére egy lány se, ha elvitték is katonának!

x

/Édesanyja, Horváth Istvánné a mese befejezését így tudja:/

Mikor a lány ~~sík~~ olyan helyre ment, ahol verasztók vótak és a halott vőlegénye gyűtt, ezt mondta:

~~xxHóttnek hótt a barátja, élőnek élő. Hótt~~

pajtás add ki a lányt!

Akkor mögemelte a hótt az egyik lábát.

- Élőnek élő a barátja, hóttnek hótt. Hótt pajtás add ki a lányt!

Akkor mögemelte a hótt a másik lábát.

Megen mondja a hótt:

- Hóttnek hótt a barátja, élőnek élő. Hótt pajtás add ki a lányt!

Megen mondi neki, akkor mát kezd leszálni az ágyáról.

Akkor mondta, hogy "Köszönheted, hogy kukorékoltak, másképp el-bántak vóna veled!"

Volt egy szegény asszony, annak vót hét fia meg egy lánya. Nagyon szegények vótak. Nem vót már több lisztjük, kenyerük, csak egy kenyerük vót még, azt betette a kemencébe, hogy az ~~kész~~ megsüljön. Akkor az asszony, mikor még a kenyér sült a kemencében, elment a szomszédba beszélgetni.

A gyerekek már igen éhesek vótak, kivették az egy kenyeret és megették, a kislánynak meg nem hagytak.

Az asszony megy haza, a kislány sir, hogy éhes, megették a bátyjai a kenyeret. Vót ott hét varju a fán. Megátkozta az anya a fiukat, ~~meg~~ azt mondta: "Hogy válnátok hét varjuvá, mint azok ott a fán és repülnétek el!"

A gyerekek a szóra megrázkódtak és fölrepülte. fára ők is és onnan elröpültek.

Az asszony nagy bánatba vót, mén utánuk, de hiába, nem tudta visszakiabálni őket. A fiait többet nem látta.

Akkor így csak telt-múlt az idő. A kislány csak növegetett, az anyja bánatos vót mindig a fiai után. Egyszer összedte a ~~kis~~ ruháikat a fiuknak és a patakba mosta. A kislány is segített neki, már 5-6 éves vót. Akkor azt mondta a kislány

- Kié ezek a sok kis apró ingek, alsónadrágok?

Az nem akarta megmondani nekije, de a kislány mindig csak nem hagyott békét, éjjel-nappal, hogy mondja meg kié vótak azok a kis apró férfiruhák. Nát akkor mondta anyja:

- Vót neked hét bátyádés azok varjuvá vátak és elrepültek.

Akkor a kislány mindig spekulált a testvérjei után. Egyszer aztán egy éjjel az ablakjába talált egy kis arany kosarat. Utána meg talált egy arany kanalat és minden éjjel hoztak neki a bátyjai ajándékot. Arany virágot, aranyórát, arany almát. A kislány gondolta, hogy ezt más nem hordhassa neki, csak a testvérjei.

Egy szép nap elbucsuzott az édesanyjától és utnak indult. A kiskosárba belepakkolt minden

ajándékot, amit a bátyjaitól kapott, aztán mák, heted-hét országon is tuljárt már. Egyszer odaért egy nagy-nagy hegy aljára. De annak a hegynek nem látta se a végét, se a tetejét. A hegy aljába vót egy picí kis ház, már igen fáradt vót, ~~sz~~ megkereste az ajtaját, bekopogtatott. Vót ott egy igenőigen öreg asszony. Azt kérdezte tőle.

- Kedves öreganyám, nem láttál erre hét hollót?

- Én nem láttam. Az én fiam a nap, ha csak az nem látott, az minden szegbe-lukba bekandikál, talán az tud róla.

Meggyün a fia az öregasszonynak és kérdezi tőle.

- Édes iam, itt van egy kislány és keres hét varjut. Nem láttad?

- Én nem láttam, de a bátyám a holdvilág talán látta. Éjjel minden helyre bekandikál.

Akkor a kislány másnap a holdvilághoz megy, mire estéledett odaért. Ott is van egy öregasszony, bekopogtat hozzá, megkérdezi nem látta-e a hét varjut?

- Nem láttam, de fiam a hód most már majd meggyün, megkérdezem a fiamtól, hogy nem-e látta?

Akkor, hogy meggyün kérdezi a fiától, hogy itt egy kislány, hét varjut keres, a testvérjeit nem-e látta?

- Nem láttam édesanyám, ha csak a bátyám a szél nem látta. De én nem láttam.

A kislány elment a széhez, oda is bekopogtatott, de a szél igen goromba vót. Azt mondta az öregasszony a kislánynak, hogy elbujtassa a sütőteknő alá, mert az ő fia olyan nagy robajjal jön haza a házhoz, hát idekinn vóna, hát szét is tépné.

Hazagyütt nagy robajjal, kiabálja messziről, hogy valaki van a háznál, érzi messziről az idegen szagot.

- Van ám, egy kislány, aki kérdezné tőled, ho hét varjut nem láttál-e? A testvérei.

- De én láttam, fönt vannak a nagy magas hegy csucsán. e oda nehéz följutni. Hét pár vaspapucs kell, miré oda föl jutna.

Akkor másnap elmentek az öregasszonnyal a kovácsho. Sütött neki az öregasszony utravalót és hét pár vaspapuccsal elindult. Mikor elszakadt a hét pár vaspapucs, akkor ért fel a hegy csucsára.

Hát, nagyon szép táj vót fenn. Meglátott egy szép házat, körül gyönyörű virágokkal vót telirakva. Bement a kislány a házba, de senki nem vót benne. Lássa, hogy ki van szépen tálalva az étel, már ki vót éhezve, nekirohant és jól megabédezett. Akkor lefeküdt egy ágyba, el is aludt. Hát a varju is hazagyünnök és mindjárt meglássák a kicsike láb nyomokat a virágos udvaron amint mennek befelé és összenéznek. Tanakodnak, ki járhat a házba? És hát azt mondták mindegy, be kell menni, meg kell nézni. Lássák ám, hogy az ebédjükből is evett valaki, hiányos a viz is, a kenyér is. Mennek be nagy lassan a szobába lábujjhegyen, hát megismerték a kistestvüket. Ók sokszor látták a kistestvérjüket, felszálltak a fára, de az nem látta őket.

Akkor mingyárt csendbe vótak, hogy hadd aludjok nagyon ki vót merülve. A kis ajándékot is látták a kiskosárban. Akkor aztán ki is aludta magát, mire kinyitotta a szemét minden testvérje ott ült az ágy mellett. Fölébredt, megijedt tőlük, de ezek kedvesen mosolyogvaölelték, csókolták.

Akkor a kislányt szépen tartották, boldogok vótka. Egyszer azt mondja a kislány.

- Mondjátok meg, mikor ~~kis kislány~~ nem lesztek ti már varjuk?

Azt mondták, hogy ők már mindig azok lesznek.

-Nem lehet valahogyan megváltani titeket, hogy ne legyetek varjuk?

- Meglehetne, de nagy ára van!

Mondja a kislány, akármilyen nagy áron, nem baj, mondjátok meg, hogy hogyan lehetne? Akkor azt mondták, elmondják nekije, de nem kívánják, hogy értük áldozatot hozzon. De, csak hogy tudná ő őket megváltani, mert ővégetteátkozta el őket az édesanyjuk. Akkor mondja az egyik.

- Ott az erdőben van a legmagasabb és legvastagabb fa. Ottanék annak a fának a belseje üres. Abba a fába kéne hét évig, hét hónapig, hét hétig, hét napig, hét óráig, hét percig tiszta meztelenen állni. Ez idő alatt senkihez szólni nem szabadna. Ez van a váltságban, de mi nem kívánjuk ezt tőled!

De, azt mondja a ~~kislány~~ kislány, hogy ő ezt ~~megteszi~~ megteszi.

- Sohasem engedjük ezt meg neked - mondták a varjuk.

- De, mutassátok meg nekem azt a fát, most már én ott leszek és akármilyen ár, nem szólok egy szót sem!

Ugy is vót. A bátyai hordtak neki mindig élelmet, de soha nem szóltak neki egyet se, tudták, hogy nem szabad. A kislány is csak elvette szó nélkül és tovább állt a fában.

Már jó pár évig vót ott, már vagy hat esztendeig is, egyszer a király nagy vadászatot tartott az erdőbe és az egész erdőt meghajtották a vadak. Ahon vót az a nagy fa ott ültek le ebédeezni. Egy pár fával tovább egy nagy fa ki vót dülve és ott ül le a király. Evett és a kuttyájának is adott egy zsömlét. A kutya elvitte a nagy fáig. De alighogy odament, már visszament a másik zsömléért. Azt mondta a király:

Ilyen hamar megetted a zsemlét?

A másidk zsömlét is elvitte, megen visszagyütt hamar. A harmadik zsömlét is odaadta, a kutya megingyár, hamar visszagyütt.

- Mi van veled? Három zsömle jár neked és te már megen kérsz?

Nem tudja a király elgondolni, hogy ennek elég szokott lenni három zsömle, mi történt most? Azt mondják a testőrök, akik a király mellett vótak, hogy nem is ette ez meg ilyen hamar.

Csak ott áll a kutya és nem mozdul, várja, hogy még adjon a király.

- Na, adok neki, de megnézem hová viszi!

Lesi a király, hogy hová viszi, odaviszi a nagyfához, onnan kinyul egy kéz és elveszi tőle a zsömlét. Azt mondja a király:

- Hé gyerekek, itt valami boszorkányság lehet ebbe a fába! Valaki menjen k el, nézze meg! Ki lesi az a vitéz?

Erre aztán senki nem vállalkozott, senki nem mert odamenni megnézni mi van a fánál. Akkor elhatározta az egyik tanácsosa a királynak, hogy nincs más hátra, kell hordatni a faluból sok szalmát, meg kell gyujtani körül a sok szalmát, akkor a boszorkány kigyün onnan.

Akkor el is mentek mindhár a javasho, szekér szám hordták körül a fát szalmával és hát hogy most meggyujtják. De a király mintha valamit érzett vóna, mégis meg kellene nézni mi van ebben a fában? Mégse kellene elégetni... Hátha valami élő-lány?

Senki nem vállalkozott rá. Azt mondja a király!

- Jól van, ha senki nem vállalkozik, majd megnézem én!

Akkor a király odaugrott, elől a fáho, hát lássa, hogy egy tiszta meztelen nő van ott, de akkora haja vót, hogy az egész testét fedte és igen gyönyörű szép nő vót, hogy a király nem tudta hirtelen angyal-e? A király még soha ilyen szép nőt nem látott. Kedvesen nézett a királyra, mosolygósan, hogy a király egyszerre beleszeretett. Megszólítja a király.

- Ki vagy te, és mért vagy itten?

A lány nem felelt.

A király egy testőrijét rögtön lóhátra ültette hogy azonnal nyargaljon haza és egy hintót hozzon és a legszebb királyi palástot hozza magával és hazaviszik a nőt.

Akárhogy szólogatják, nem beszélt.

Haza is vitte a király a palotába, de hát hiába szólongatják, nem szólt ott se. A király azt mondta nem törődik vele, mert minden nap szebb vót. Elhatározta, hogy elveszi feleségül. El is vette.

Éltek egy ideig boldogan, de egyszer aztán kitört a háboru, el kellett menni a királynak. De a királynő másállapotos vót, mikor elment a király és akkor a királynak vót ott egy szakácsnője, annak is vót egy lánya, aki azt akarta, hogy a király vegye el az ő lányát és ezért mindig haragudott erre a királynéra. Mikor a király messze vót már, a királynőnek meg lettek az iker gyerekei.

A gonosz asszony beledobta a király kisfiait a Duna vizibe és akkor kölkezett a kutya, aztán kettő kiskutya kölköt meg alá rakott. Akkor azt írta a királynak, hogy gyűjjön haza, mert az a nő, aki itt van nem is rendes nő, mer t kutyát kölkezett és lövesse agyon a kutyáival együtt. A király gondolkodott, hogy mit csináljon, hát azt írta, hogy hagyják a nőt, csak a kiskutyákat temessék el. De az a gonosz asszony nem temette el a kutyákat, csak hagyta, hogy hadd lássa a király, ha hazajön, hogy csakugyan kutyái vannak.

Hát, amikor meggyűtt a király, látta, hogy csakugyan kutyákat fiadzott, elhatározta, hogy ez ő neki nem köll, ez valami rossz szellem lehet, hanem el köll égetni. Abba az időbe elszokják égetni, aki valami rosszat csinált.

Ennek is hordtak ki egy szekér szénát, rá sok fát, akkor az egész falunépe kísérte, de olyan kedves, mosolygós vót, hogy mindenki megsajnálta és megszerette.

Akkor, amikor odakisérték a máglyához, a király is ment a hintóba, körülállták a máglyát és fölvezették a királyné a máglyára. A pap beszédet mondott, megtartották a szertartást. Már ugy vót, hogy meggyújtják most a máglyát, de ő olyan türel-

mesen, most is olyan mosolygósan, kedvesen ült, belenyugodott a sorsába. Gondolta ő nem szól, ha elégetik is!

Amint elkajátják, hogy lehet meggyújtani a máglyát, egy ember rohan be a tömegbe, hogy álljanak meg egy percre. Nagy messziségbe lovasok közelednek, akik fehér kendőt lobogtatnak. Meg kell őket várni!

Odarohantak a király eleibe, hét lovas, kettőnek két kisgyerek vót az ölibe. Akkor elmondják a királynak, hogy az ő testvérjük a királyné. Engedjék el, mert ők el vótak változtatva hét varjunak és ezért ez el vót átkozva hét évig, hét hónapig, hét hétig, hét napig, hét óráig és hét percig. Nem kuka ez csak ezért nem beszélt. A kisgyerekek meg a király kisfiai. Formázzák is a királyt. Mikor a gonosz szakácsnő bedobta a Duhába, ezek ott vótak és kikapták.

A király rögtön elájult bámulatába és bánatába és ~~xxx~~ rögtön lehozatta a feleségét a máglyáról. A szakácsnő is elájult a rémülettől. Azt mondta a király a lányával együtt máglyára tegyék és gyujtsák meg azonnal a ~~mg~~ máglyát alattuk. Akkor föl is rakták őket a máglyára és meggyújtották.

Akkor a király, a felesége és a két gyerek ott vótak, míg csak el nem égtek. Ezek pedig ~~boldogan~~ boldogan hazamentek és a kisfiuk nagy boldogan ölelték, csókolták édesanyjukat.

A hét ~~he~~ varju már nem vót varju, mert már akkor megszabadultak. Elmentek édesanyjukért, elhozták azt is. Mind a hét testvér is ott vót a királyi kastélyba, míg csak meg nem haltak. A király mind urrátette őket.

Boldogan éltek, míg meg nem haltak.

EA 6247

Tóth Sándorné

Vót egyszer egy asszony, vót nekije két kislánya. Egy mostoha és egy édes lánya. Avval a mostoha lányával igen gonoszul bánt, akármit dógozott is, sehogyse szerette a munkáját. Enni is csak keveset adott neki és egyszer már, mikor egy kicsit nagyobb vót, elzavarta szógálni.

Akkor azt mondja a kislánynak, süt nekije három pogácsát és avval el kell nekije menni szógálni. Dehát a gonosz mostoha tiszta hamuval sütötte nekije a pogácsát.

A kislány megy a másik faluba, bement a legszélső házba, bekopogtat, mondják neki, hogy "tés-sék!" Amint a kislány bemege, hát senki sincs a szobába, csak egy aranyszőrü cica fekszik a díványon. Azt mondja neki az aranyszőrü cica, hogy üljön le és csak várakozzon, majd gyün a gazda, megfogadja szógának.

A kislány leült és várt, várt... Sehól senki. Dél vót, éhes vót, elővette az egyik ~~hami~~ hamubasült pogácsáját, elkezdte eszegetni. Azt mondja neki az aranyszőrü kiscica:

- Adjál te kislány énnekem is egy kis pogácsát, mert igen éhes vagyok. Azt mondja a kislány:

- Dehogy adhatok én neked pogácsát, ilyen aranyszőrü cicának, hiszen ugy sem annéd meg az én pogácsámat!

- Te csak adjál, mert igen éhes vagyok! Dehogy nem eszem én meg!

Fogta a kislány egy pogácsának a felét, odaadta az aranyszőrü cicának, a másik felét megette.

Tovább ült a kislány, várta, hogy menjen be a házigazda. Vár egész estig, mégsem gyün. Ujra előveszi a másik hamubasült pogácsáját, ujra eszik. A cica ujra kér tőle. Azt mondja a kislány:

- Ez a gonosz mostohám csak hamubasült pogácsát adott, odaadom a másikat tenéked.

A cica megette, a kislány várt, várt, de senki

nem gyűtt be.

Este késő van már, éjjél felé jár az idő. Egyszer csak nagy robogást hall, mintha hintón járna valaki. Odaállnak az ajtó elé, bekopognak:

- Tenyeres-talpas, lompos farkas
szép lány csókja, eressz be!

Evvel köszöntöttek be.

-Nem eresztelek be addig, míg nem hoztok egy ezüst ruhát, ezüst papucsot és ezüst szalagot! - mondta a kiscica.

Avval elrobogott a hintó, de nemsokára vissza is robogott már. Megen kocognak.

-Tenyeres-talpas, lompos farkas
széplány csókja, eressz be!

Azt mondja:

- Nem eresztelek, amíg egy öltözet aranyruhát, arany papucsot, arany szalagot nem hoztok!

Ismét elrobogott a hintó, de nemsokára visszarobogott. Azt mondja a cica:

- Tenyeres-talpas, lompos farkas,
széplány csókja, eressz be!

- Nem eresztelek be, míg egy öltözet gyémán ruhátm gyémánt papucsot, gyémánt szalagot nem hoztok!

Akkor elrobogott a hintó, de nemsokára viszszagyűnnek, kocogtatnak:

- Tenyeres-talpas, lompos farkas,
széplány csókja eressz be!

Beeresztette a cica, hát behoztak három csomagot, be vót szépen csomagolva, azt az asztalra tették. Az ördögök vótak. Neki akartak rohanni a kislánynak, hogy széttépjék, de a cica közel se engedte őket. Neki az aranyszörű cica az ördögöknek! Legyőzte őket! Fogták az ördögök magukat, elhurcolkodtak újra. Hintóra ültek, elrobogtak.

Az aranyszörű cica ki vót merülve, kifáradt, lefeküdt, a diványra, elkezdett aludni, csak úgy horkolt. A kislány is elálmosodott, az is elaludt.

- Még egy csöppet sem adok!

Jól van, vissza lefeküdt a cica, a kislány megette a jó sok pogácsát és ült tovább az is, vári, vári, hogy begyün valaki, de senki. Este let...

Este újra megéhezett, újra előszedi a pogácsát, újra eszik. A cica megen nagyon kért tőle, hogy adjon nekije csak egy harapást abból a jó pogácsából.

- Dehogy adok, nem adok egy csöppet sem belőle! Semmiért sem adok, nem azért sütötte anyám!

Hát nem adott megen. Más késő este vót, nem gyütt senki egész éjjélig. Egyszer csak doborog a hintó, gyünnek be a kapun.

-Tenyeres-talpas, lompos farkas, széplány csókja, eressz be!

Felugrik a cica, beengedte őket. Berohant egy nagy csomó ördög. Nekiugrottak a kislánynak, tépni, szagatni! A kislány kiabált, jajgatott, hívt az aranyszörű cicát segítségnek.

- Dehogy segíték, te se adtál egy falatot se, hiába kértelek!

Széttépték az ördögök a kislány. Bélit fölgöngyölítették egy gombolagba, a fejit is levágták a nyakáról és odatették az ablakba, úgy, hogy a kinek nézzen. A bélit meg odatették melléje gombolagba. Az ördögök elmentek, a cica is lefeküdt, aludt tovább.

Másnap reggel várja az anyja, hogy jön haza a lánya. Elmúlt egyik nap, másik, harmadik... Ez biztos sok aranyruhát kap! A mostoha lány egy nap alatt annyit kapott, ház ez mán el se tudja hozni; Mondogatta a szomszédoknak is.

Elmulott három-négy nap, elmegy ő is, megnézi, segít nekije a sok mindent elhozni.

Amint megy, lássa a szélső háznál, hogy a lánya ott áll az ablaknál és gombolét valamit. Visszamegy, azt mondja, hogy a lánya még nem végzett,

most gombolét. Biztos sokat dolgozik.

Vár megint egy hétig, gondolja elmegyem érte. Elég a sok aranyruha, amit keresett, gyűjjön most már haza.

Megy, megen csak ottlátja a lányát, az ablakba álldogál, megen gombolét. Hát bekopogtat: "Most már bemegyek elhivom negombolétson annyit!"

Bekopogott az ajtón és azt mondja neki valaki, hogy "tessék!" Belép, ott ül az aranyszőrű cica a diványon és mondja neki, hogy most már el akar vinni a lányát, már ugyanis sok aranyruhát keresett.

- A te lányod semmit se keresett, mert olyan gonosz szivü, minn te vagy! Szegény mostohádnak hamuba sütöttél pogácsát és az nekem is adott belőle, a gonosz lányod meg nem adott a jóból, ezért hagytam az ördögöknek széttépni!

És benyitott egy másik szobába és lássa, hogy a lányának csak a feje van az ablakba, a gombolagról lássa, hogy a béli. Siránkozott, jajgatott, ho mér is tudott olyan gonosz lányt nevelni!

Hazament, a mostohalányával többé soha se vót gonosz. Megmondta az aranyszőrű cica neki, hogy mindeng gonoszlelkü így jár, azt mind az ördögök széttépik.

Dobos Ilona

Kisbajom, 1957. nov.

Volt egyszer egy falu, volt benne egy pap. Elszegényedett a pap. Elárverezték neki mindenét. Tücsök Miska is meghallotta, hogy hát árverezés van a papnál, az is elment. De, hogy már későn ment, már mindent megvettek, nem volt más, csak a reverendiája. Hát azt mondta, akkor, hogy őneki is jusson valami, hát megveszi a reverendiát.

Megvette, akkor rávette és járta a falukat, egyik faluba is, másikba is és aztat mondogatta:

Én vagyok a híres-neves tiszteletes.
Konkoly-borsót válogató,
Jövendőket mondogató.

Egyszer a király udvarában nagy baj történt, a királynak elveszett az esküvői gyűrűje. A király nagy bánatba ereszkedett ezért, úgyhogy már belebetegedett. Mindenféle jövendőmondót, jóst, javast összehívtak, ki tudná kitalálni, hogy hol van a királynak a gyűrűje.

Egyszer aztán hire ment a királyi palotában, hogy van az országban egy híres-neves tiszteletes, konkoly-borsót válogató, jövendőket mondogató. Kiadta mindjárt a király a parancsot, hogy menjenek és keressék meg azt a jövendő-mondogatót, az biztos tudja majd, hogy hol a gyűrűje.

El is mentek a királynak az inasai, meghozták Tücsök Miskát. Azt mondja neki a király:

- Na Tücsök Mihály, hallom, hogy te vagy a konkolyéborsót válogató, jövendőket mondogató... Mond meg nekem, hun van a gyűrűm? Kapsz ételt-italt, de kutasd ki, hun van a gyűrűm?

Ezen aztán kapott is Tücsök Mihály, hogy enni-inni kap eleget, nem is a gyűrűre gondolt, csak a hasára, hogy jóllakhasson. Azt mondta a királynak:

- Felséges királyom! Ehhez kell három nap,

három iv papir, három üveg tinta, három tuccat toll. Itte~~nek~~ nagy számadás kell, mire ez kigyün!

Hát aztán, adtak Tücsök Mihálynak szobát és vót három iv papir, három üveg tinta, három tuccat toll. Tücsök Miska huzott erre is egyet, arra is, mert irni nem tudott. A király be-bement hozzá megnézni, látta, hogy sokat huzott már, erre is. arra is, - mert a király se tudott irni - "Hát ez már okos ember, látom, hogy meg lesz a gyűrüm, mert sokat számolt már is!"

Elmult három nap, azt mondja neki a király;

- Na most már Tücsök, mondd meg, hogy hun van a gyűrüm?

- Felséges király, még nem tudom megmondani. Még kérek három napot.

Sokallotta a király a három napot, de azt mondta, "fene ott vigye! De aztán, ha három nap mulva, meg nem mondod, akkor felakasztatlak!

Már igen odavót a király a gyűrűért, már nem tudott tovább várni.

Szegény Tücsök Mihály nemigen jóízüt evett mostan már. Igen bánatos volt. Mindig az inasok vitték be neki a reggelit, abédet, vacsorát, de hát már nemigen nyult az ételhez.

Este, mikor először bevitte az egyik inas a vacsorát, azt mondja Tücsök Mihály, mikor kimegy az inas "Na, ez az egyik, ez az első!"

Hát meghallotta, az ajtón még megy ki... Megy a másik két inashoz.

- Baj van, mert már a jövendőket mondogató biztos tudja, mert mondta, ez az egyik, ez az első! Gyertek be, megmondjuk neki, hogy hát mink vettük el a gyűrüt.

Azt mondja a másik:

- Ne menjünk be! Majd holnap estére én viszem be, majd meghallom mit mond!

Másik este beviszi a másik, leteszi neki a vacsorát, oszt kimegy. Fölsóhajt megen Tücsök

Mihály:

- Na ez a második, még egy van vissza...

Azt mondja nekik:

Gyertek be, megmondjuk, hogy mink vettük el!

- Dehogy, ne menjünk be, majd holnap estére én viszem be neki...

Hát, másik este beviszi a harmadik. Leteszi a vacsorát az is neki és kimegy, megáll az ajtónál és azt mondja Tücsök:

- Na, ez a harmadik és az utolsó!

- Tudja ám, gyerekek! Gyertek be most már, meg kell neki mondani. Valamit csináljunk, mert felakasztat minket a király most!

Fogják a gyűrűt, bemennek Tücsök Mihályhoz, hogy ott a gyűrű, hát ne árulja el őket, ők vették el.

- Jól van gyerekek, rendbe van! A királynak van három hizója. Azt a gyűrűt tegyétek bele egy gombolyagba, osztán adjátok be a legnagyobb hizónak, hogy nyelje le. Aztán majd én elintézem a többi.

Hát másnap reggel, alig virrad, megy a király.

- Na, híres-neves tiszteletes, konkoly-borsó válogató, keljfel!

Mert most jóízűen aludt Tücsök Miska, már három éjjel nem aludt bánatában.

- Most aztán mondd meg, hogy hol van a gyűrűm, mert ha nem, akkor fel lesz akasztva!

Ugrik Tücsök Miska, veszi elő a papírt és számol neki jobbra-balra huzogati a vonásokat, hogy erre meg arra...

- Megértem kitalálni, hogy hun van, mert a király feleségének a legnagyobb hizójának a bendőjében van.

Mindjárt elrendelte a király, hogy azonnal vágják le a legnagyobb hizót és vegyék ki a bendőjét.

Hát, ki is vették, fölpontják a bendőjét, hát csakugyan bent vót a gyűrű!

-Na, azt mondja a király- már látom, hogy te

jó jövődő-mondogató vagy, nem is eresztelek el a királyi kastélyból többet. Legalább, ha szükségem lesz rád, itt majd mindég megtalállak. Itt kapsz enni-inni, mindent, itt jó sorod lesz, nem kell elmenni sehová se dolgozni.

Tücsök Miskának ment is jól a sora egyik napról a másikra.

Egyszer aztán a királynak a felesége másállapotos lett, aztánék a király igen kíváncsiskodott, hogy lányuk-e vagy fiuk lesz? De már közbe a bábaasszony fogta a királynét, a fájás kezdődött, kezdett szülni már. A királynak eszibe jut, hogy mit kételkedik, hogy milyen lesz, itt a jövődő-mondogató, majd megkérdezi tőle. Bemegy hozzá, mondja neki, hogy:

- Na, híres -neves tiszteletes, konkoly-borsó válogató, jövődöket mondogató, mond meg nekem, mi születik: fiu vagy lány?

Spekulál, nem tudja mit mondjon...

- Igazán felséges királyom, nem tudom mostan!

Odakap a király a falhoz:

- Hiszen te még azt is tudod, mi van a markomba!

- Haj, szegény Tücsök, de nagy szorultságba vagy!...

-Látod, eltaláltad ! Tücsök van a markomban! Azt is tudod te mi lesz!

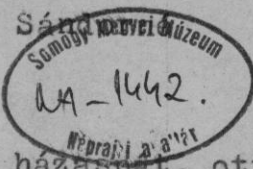
- Egyik fülem azt mondja, hogy lány, másik, hogy gyerek!

Ahogy elmondja, szalad a bábaasszony.

- Ikrek lettek, az egyik fiu, másik lány!

Na látod Tücsök, te mindent tudsz!

Debizony Tücsök szaladt a falujába, félt, hogy olyat kérdez a király, hogy nem tud megfelelni.

Trufák.

Régen vót a faluba egy házaspár, ott laktak a barátok mellett. Szép vót az asszony. Az egyik barát szerette vóna ~~mindig~~... Mindig a barátokhoz kellett járni nekik vizért, náluk nem vót kut. Mikor a menyecske ment vizért, a barát megleste oszt azt szokta neki mondani: "Ihaha menyecske!"

A menyecske megmondta az urának, hogy a barát mindig azt mondja neki, hogy "ihaha menyecske!"

Az ura azt mondta neki, "te mondd, hogy ihaha barát! Ha a barát kérdi tőled mikor lesz szerencséje, mondd, hogy estére, a tökmag ütőbe!"

Ugy is vót, mikor a kutnál találkoztak.

- Ihaha menyecske!

- Ihaha barát!

A barát nagy örömmel mondja:

- Mikor lesz szerencsém, hol találkozunk?

- Majd estére, a tökmag ütőbe!

-Jó van, megy estére,-mondja a barát:

Estére, mikor bealkonyult jön ám a barát. A menyecske meg várta a tökmag ütőbe. Az ura már el vót bujva, mikor a menyecskét elkezdte a barát ölelgetni, előgyütt.

- Az anyád!... Ezért gyüössz ide?

Mindjárt fogta a barátot, befogta a járgányba. Fogta a korbácsot oszt ahányszor a barát odaért, mindég ráhuzott egyet a korbáccsal.

Szó nélkül lejárt a barát három zsák tökmagot.

Másnap megy a menyecske a kutra vizért, utána kaját az ura:

- Mondd ám a barátnak, hogy "ihaha barát!"
 Meglátta a menyecske a barátot, mondja neki,
 hogy "ihaha barát!"
 - Ihaha a rosseb! Talán megen van...
 tökmagotok, leakarjátok járítani?

x

Vót egyszer egy asszony, elment a
 gyónni. Azt mondja neki a pap, hogy hány bűn
 bűnei vannak? Meg csolta-e az urát? Azt mondja
 az asszony, hogy meg. "Nahát, ha megcsolta az urá
 mondja meg, hogy hányszor?"

Az asszony aztmondja, hogy ü azt nem tudja
 megmondani, mert nem tudja olyan hamar kiszámi-
 tani. "Na jó van - azt mondja a pap neki, ahány
 vót, annyi gyertyát hozzon hónap az oltárra.

Hát, az asszony egész éjjel számolta, sokra
 gyütt ki. Másnap reggel tol egy talicska gyer-
 tyát a paphó. Azt mondja neki a pap: "Hm, hm..."
 "Semmi hm-hm, még egyet fordulok, de még az uram-
 nak is köll egy talicskát tolni!"

BIBLIOTHÈQUE DE
 MUSEE D'ETHNOGRAPHIE
 BUDAPEST, HONGRIE
 VII. KÖNYVES KÁMRA-KÖZÖSSÉG